

Asia C-241/06

Lämmerzahl GmbH vastaan Freie Hansestadt Bremen

(Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremenin esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Julkiset hankinnat – Direktiivi 89/665/ETY – Julkisia hankintoja koskeviin sopimuksiin liittyvät muutoksenhakumenettelyt – Preklusiivinen määräaika – Tehokkuusperiaate

Julkisasiamies E. Sharpstonin ratkaisuehdotus 7.6.2007 I - 8418
Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (kolmas jaosto) 11.10.2007 I - 8439

Tuomion tiivistelmä

- 1. Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen – Julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyt – Direktiivi 93/36 – Maininnat, joiden on sisällyttävä hankintailmoituksiin
(Neuvoston direktiivin 89/665 1 artiklan 1 kohta ja neuvoston direktiivin 93/36 9 artiklan 4 kohta ja liite IV)*

2. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen – Julkisia tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin liittyvät muutoksenhakumenettelyt – Direktiivi 89/665 – Määräaika hankintaviranomaisten tekemien päätösten riitauttamiselle ja toimenpiteiden lainvastaisuuteen vetoamiselle preklusion uhalla*
(Neuvoston direktiivin 89/665 1 artiklan 1 ja 3 kohta)
 3. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen – Julkisia tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin liittyvät muutoksenhakumenettelyt – Direktiivi 89/665 – Määräaika hankintaviranomaisten tekemien päätösten riitauttamiselle ja toimenpiteiden lainvastaisuuteen vetoamiselle preklusion uhalla*
(Neuvoston direktiivin 89/665 1 artiklan 1 ja 3 kohta)
-
1. Julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimustentekomenettelyjen yhteensovittamisesta annetun direktiivin 93/36, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2001/78, 9 artiklan 4 kohdan ja liitteen IV mukaan tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa hankintaa koskevassa ilmoituksessa on mainittava kyseessä olevan hankinnan kokonaismäärä tai -laajuus. Tällaisen maininnan puuttumiseen on voitava hakea muutosta julkisia tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin liittyvien muutoksenhakumenettelyjen soveltamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 89/665 1 artiklan 1 kohdan nojalla, sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta annetulla direktiivillä 92/50.
 2. Direktiivin 89/665, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 92/50, ja erityisesti sen 1 artiklan 1 ja 3 kohdan kanssa on ristiriidassa se, että kansallisessa lainsäädännössä säädettyä preklusiosääntöä sovelletaan niin, että tarjoajalta evätään oikeus hakea muutosta julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen valintaan tai tämän hankinnan arvon arviointiin silloin, kun hankintaviranomainen ei ole selvästi ilmoittanut kyseisen hankinnan kokonaismäärää tai -laajuutta asianomaiselle tarjoajalle.

(ks. 44 kohta ja tuomiolauselman 1 kohta)

Hankintailmoitusta, josta puuttuu kaikki hankinnan arvioitua arvoa koskeva tieto, sekä hankintaviranomaisen vältteviä vastauksia mahdollisen tarjoajan esittämisiin kyselyihin on pidettävä preklusiivinen määräaika huomioon ottaen sellaisina, että ne tekevät suhteettoman vaikeiksi asianomaiselle tarjoajalle sille

yhteisön oikeusjärjestelmässä myönnettyjen oikeuksien käyttämisen. Vaikka kansallista preklusiosääntöä voidaan periaatteessa pitää yhteensoveltuvana yhteisön oikeuden kanssa, sen soveltaminen tarjoajaan tällaisissa olosuhteissa ei täytä direktiivin 89/665 mukaista tehokkuuden vaatimusta.

(ks. 55–57 ja 64 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)

3. Direktiivin 89/665, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 92/50, ja erityisesti sen 1 artiklan 1 ja 3 kohdan kanssa on ristiriidassa se, että kansallisessa lainsäädännössä säädetty preklusiosääntö ulotetaan julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen valinnan tai tämän hankinnan arvon arvioinnin osalta yleisesti muutoksenhakuihin, jotka koskevat hankintaviran-

omaisen päätöksiä, mukaan lukien ne, jotka on tehty tässä preklusiosäännössä vahvistettua määräpäivää myöhemmissä hankintamenettelyn vaiheissa.

Sellaisen säännön, jolla vahvistetaan preklusiivisen määräajan päättymisajaksi osallistumishakemusten tai tarjousten jättämistä koskevan määräajan päättymisen, soveltaminen siten, että se ulotetaan kaikkiin päätöksiin, jotka hankintaviranomainen voi tehdä koko julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyn aikana, tekee käytännössä mahdottomaksi asianomaiselle tarjoajalle yhteisön oikeudesta johtuvien oikeuksien käyttämisen niiden sääntöjenvastaisuuksien osalta, jotka voivat tapahtua vasta tarjousten esittämiselle asetetun määräajan päätyttyä, ja se on siten ristiriidassa direktiivin 89/665 kanssa.

(ks. 45, 58, 60, 61 ja 64 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)